

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และเงินได้พึงประเมิน

สาระสำคัญ

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นภาษีประเภทหนึ่ง ที่กรมสรรพากรจัดเก็บจากบุคคลทั่วไปและหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษตามที่กฎหมายกำหนดและมีรายได้เกิดขึ้นตามเกณฑ์ ที่กำหนดโดยปกติจะจัดเก็บเป็น รายยกเว้นผู้มีเงินได้บางประเภทจะจัดเก็บเป็น รายครึ่งปี เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีที่ต้องชำระ

ประวัติการจัดเก็บภาษี

ตามหลักฐานในประวัติศาสตร์ที่อ้างอิงได้เกี่ยวกับประวัติการจัดเก็บภาษีอากรของชาติไทย คือ ศิลจารึกสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ซึ่งอยู่ในสมัยสุโขทัย แต่ความเป็นมามาก่อนสมัยสุโขทัยนั้นได้เคยมีการวิเคราะห์โดยพิจารณาถึงลักษณะประวัติศาสตร์การปกครองของชาติไทย ซึ่งคาดว่าจะการจัดเก็บภาษีอากรน่าจะเป็นวิวัฒนาการมาจากผลของการก่อสร้างราชอาณาจักรในยุคแรก ๆ ของชนชาติไทยที่ต้องรบพุ่งทำสงครามกับเพื่อนบ้านใกล้เคียง เมื่อรบชนะก็จะกวาดต้อนผู้คนและทรัพย์สิน จากนั้นก็จะให้ประเทศผู้แพ้ที่อยู่ภายใต้การปกครองจัดส่งเครื่องบรรณาการมามอบให้ ซึ่งลักษณะการได้มาซึ่งรายได้และทรัพย์สินข้างต้นเป็นการนำรายได้จากนอกราชอาณาจักรเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งอาจถือว่าเป็นรูปแบบการจัดเก็บภาษีประเภทหนึ่ง ขณะเดียวกันการที่จะให้ราชอาณาจักรมีการปกครองที่เข้มแข็ง มีการพัฒนาในด้านความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รัฐจำเป็นจะต้องมีการเกณฑ์แรงงานภายในประเทศ เพื่อเข้ามาทำนุบำรุงประเทศ ทั้งในด้านการก่อสร้างถาวรวัตถุ การขุดคลอง ถนนหนทางต่าง ๆ ทั้งนี้การเกณฑ์แรงงาน อาจถือเป็นรูปแบบการเก็บภาษีที่ไม่เป็นตัวเงินประเภทหนึ่งเช่นกัน จนกระทั่งต่อมาเมื่อมีการพัฒนาจนมีการนำระบบเงินตรามาใช้ในการแลกเปลี่ยนภายในราชอาณาจักร ถ้าผู้ที่ถูกเกณฑ์เป็นแรงงานต้องการประกอบอาชีพเป็นอิสระก็อาจนำเงินตราที่หามาได้มาใช้ให้รัฐหรือเจ้าขุนมูลนายเพื่อขอความเป็นอิสระในการประกอบอาชีพ อันเป็นก้าวหนึ่งของการเริ่มเป็นระบบการจัดเก็บภาษีอากรในระยะต่อมา

ความหมายของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax) คือ ภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลทั่วไป หรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษ ตามที่กฎหมายกำหนดและมีรายได้เกิดขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยปกติจัดเก็บเป็นรายปี รายได้ที่เกิดขึ้นในปีใด ๆ ผู้มีรายได้มีหน้าที่ต้องนำไปแสดงรายการตนเองตามแบบแสดงรายการภาษีที่กำหนดภายในเดือนมกราคม ถึงมีนาคมของปีถัดไป สำหรับผู้มีเงินได้บางกรณีกฎหมายยังกำหนดให้ยื่นแบบฯ เสียภาษี ตอนครึ่งปี สำหรับรายได้ที่เกิดขึ้นจริงในช่วงครึ่งปีแรก เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีที่ต้องชำระ และเงินได้บางกรณีกฎหมายกำหนดให้ผู้จ่ายทำหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายจากเงินได้ที่ย่อยบางส่วนเพื่อให้มีการทยอยชำระภาษีขณะที่มีเงินได้เกิดขึ้นอีกด้วย

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ ผู้ที่มีเงินได้เกิดขึ้นระหว่างปีที่ผ่านมา โดยมีสถานะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

1. บุคคลธรรมดา
2. ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล
3. ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี
4. กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง
5. วิสาหกิจชุมชน ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เฉพาะที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

สิ่งที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต้องปฏิบัติ

บุคคลที่มีเงินได้และมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะต้องปฏิบัติดังนี้

1. ขอมีเลข และบัตรประจำตัวผู้เสียภาษี ภายใน 60 วัน นับแต่วันที่เงินได้เกิดขึ้น
กรณีเป็นผู้มีเงินได้ที่ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ได้แก่ เป็นคนต่างด้าว หรือกองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง เว้นแต่ ผู้มีเงินได้ที่มีเลขประจำตัวประชาชน สามารถใช้เลขประจำตัวประชาชน แทนเลขประจำตัว ผู้เสียภาษีอากรได้ โดยไม่ต้องขอมีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรอีก ผู้มีเงินได้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร อาจยื่นคำร้อง ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ทั้ง 30 แห่ง หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา (อำเภอ) ทุกแห่งสำหรับในต่างจังหวัด ยื่นคำขอได้ที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่ (จังหวัด) และสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา (อำเภอ) ทุกแห่ง แล้วแต่กรณี

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2. ยื่นแบบแสดงรายการ ปกติปีละ 1 ครั้ง เงินได้ของปีใด ก็ยื่นแบบฯ ภายในวันที่ 31 มีนาคม ของปีถัดไป เว้นแต่เงินได้บางลักษณะ เช่น การให้เข้าทรัพย์สินเงินได้จากวิชาชีพ อิสระ เงินได้จากการรับเหมา เงินได้จากธุรกิจการพาณิชย์ จะต้องยื่นแบบฯ ตอนกลางปี สำหรับเงินได้ที่เกิดขึ้นใน 6 เดือนแรกภายในเดือนกันยายนของทุกปี

เกณฑ์ขั้นต่ำของผู้มีเงินได้ที่ต้องยื่นแบบเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผู้ที่มีเงินได้เกิดขึ้นระหว่างปีภาษีมีหน้าที่ต้องยื่นแบบฯ ก็ต่อเมื่อมีเงินได้ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด ไม่ว่าเมื่อคำนวณภาษีแล้วจะมีภาษีต้องชำระเพิ่มเติมหรือไม่ก็ตาม ดังนี้

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เกณฑ์เงินได้พึงประเมินขั้นต่ำ ที่ผู้มีเงินได้ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษี

(1) บุคคลธรรมดาและผู้ถึงแก่ความตาย มีเงินได้พึงประเมิน ดังนี้

(2) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีใช้นิติบุคคล หรือคณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคล มีเงินได้พึงประเมินเกิน 60,000 บาท

(3) กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง มีเงินได้พึงประเมินเกิน 60,000 บาท

แหล่งเงินได้

แหล่งที่มาของเงินได้ ซึ่งแบ่งเป็นเงินได้จากแหล่งในประเทศและนอกประเทศ เงินได้จากแหล่งต่าง ๆ นี้จะต้องนำไปรวมคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหรือไม่ ให้พิจารณาดังนี้

1. เงินได้เกิดจากแหล่งในประเทศ หรือหลักแหล่งเงินได้ (Source Rule) หมายถึง เงินได้ที่เกิดขึ้น
2. เงินได้เกิดจากแหล่งนอกประเทศไทย หรือหลักถิ่นที่อยู่ (Resident Rule) หมายถึง เงินได้ที่เกิดขึ้น

เงินได้พึงประเมิน

ความหมายของเงินได้พึงประเมินตามประมวลรัษฎากร หมวด 3 ภาษีเงินได้ มาตรา 39 บัญญัติไว้ว่า

“เงินได้พึงประเมิน” หมายความว่า เงินได้อันเข้าลักษณะพึงเสียภาษีในหมวดนี้ เงินได้ที่กล่าวนี้ให้หมายความรวมถึงทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับ ซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้สำหรับเงินได้ประเภทต่าง ๆ ตามมาตรา 40 และเครดิตภาษีตามมาตรา 47 ทวิ ด้วย

ดังนั้นเงินได้พึงประเมินจึงหมายถึงเงินได้ของบุคคลใด ๆ หรือหน่วยภาษีใดที่เกิดขึ้นในปีภาษี (ระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม)

ประเภทของเงินได้พึงประเมิน

เนื่องจากผู้มีเงินได้ประกอบอาชีพแตกต่างกัน มีความยากง่ายหรือต้นทุนที่แตกต่างกัน เพื่อความเป็นธรรม ประมวลรัษฎากรจึงได้แบ่งประเภทเงินได้พึงประเมินออกเป็น 8 ประเภท ตามความเหมาะสมเพื่อกำหนดวิธีคำนวณภาษีให้เกิดความเป็นธรรมมากที่สุด ดังนี้

1. เงินได้ประเภทที่ 1 ได้แก่ เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน ไม่ว่าจะเป็น
2. เงินได้ประเภทที่ 2 ได้แก่ เงินได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ ไม่ว่าจะเป็น
3. เงินได้ประเภทที่ 3 ได้แก่ ค่าแห่งกู้ดวิลล์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์หรือสิทธิอย่างอื่น เงินปี หรือเงินได้ที่มีลักษณะเป็นเงินรายปีอันได้มาจากพินัยกรรม นิติกรรมอย่างอื่น หรือคำพิพากษาของศาล
4. เงินได้ประเภทที่ 4 ได้แก่ ดอกเบี้ย เงินปันผล เงินส่วนแบ่งกำไร เงินลดทุน เงินเพิ่มทุน ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนหุ้น ฯลฯ

ประเภทของเงินได้พึงประเมิน

5. เงินได้ประเภทที่ 5 เงินได้จากการให้เช่าทรัพย์สิน เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้เนื่องจากการให้เช่าทรัพย์สิน การผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน, การผิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อน, ซึ่งผู้ขายได้รับคืนทรัพย์สินที่ซื้อขายนั้นโดยไม่ต้องคืนเงินหรือประโยชน์ที่ได้รับไว้แล้ว

6. เงินได้ประเภทที่ 6 ได้แก่ เงินได้จากวิชาชีพอิสระ คือวิชาชีพกฎหมาย การประกอบโรคศิลปะ (แพทย์) วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ประณีตศิลปกรรม หรือวิชาชีพอื่นซึ่งจะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดชนิดไว้

7. เงินได้ประเภทที่ 7 ได้แก่ เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาสัมภาระในส่วนสำคัญนอกจากเครื่องมือ เช่น การรับเหมาก่อสร้าง

8. เงินได้ประเภทที่ 8 ได้แก่ เงินได้จากการธุรกิจ การพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง การขายอสังหาริมทรัพย์ หรือเงินได้จากอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในประเภทที่ 1 ถึงประเภทที่ 7

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้น

เงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษี มีอยู่หลายกรณี ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ การยกเว้นตามมาตรา 42 แห่งประมวลรัษฎากร การยกเว้นตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 126 การยกเว้นตามพระราชกฤษฎีกาฉบับต่าง ๆ เงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีมีดังนี้

- (1) ค่าเบี้ยเลี้ยง หรือ ค่าพาหนะ
- (2) ค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง
- (3) เงินค่าเดินทาง
- (4) ในกรณีที่นายจ้างและลูกจ้างได้ทำสัญญากันโดยสุจริตก่อนใช้พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ พุทธศักราช 2475 มีข้อกำหนดว่า นายจ้างจะชำระเงินได้
- (5) เงินเพิ่มพิเศษประจำตำแหน่ง
- (6) เงินได้จากการขาย หรือส่วนลดจากการซื้ออาคารเสตมปีหรือเสตมปีไปรษณีย์
ยากรของรัฐบาล
- (7) เบี้ยประชุมกรรมการหรือกรรมการ

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้น

- (8) ดอกเบี้ย
- (9) การขายสังหาริมทรัพย์อันเป็นมรดก
- (10) เงินได้ที่ได้รับการรับมรดก
- (11) รางวัลเพื่อการศึกษาหรือค้นคว้าในวิทยาการ รางวัลสลากกินแบ่งหรือสลากออมสินของรัฐบาล
- (12) บำนาญพิเศษ
- (13) ค่าสินไหมทดแทน
- (14) เงินได้ของชาวนาที่ได้จากการขาย
- (15) เงินได้ที่ได้รับจากกองมรดก
- (16) รางวัลสลากบำรุงกาชาด
- (17) ดอกเบี้ยที่ได้รับจากการคืนเงินภาษีอากร
- (18) เงินได้จากการขายหน่วยลงทุน ในกองทุนรวม

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้น

- (19) เงินได้ของกองทุนรวม
- (20) เงินประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนได้รับจากกองทุนประกันสังคม
- (21) เงินได้จากการโอน
- (22) เงินได้ที่ได้รับการอุปการะ
- (23) เงินได้ที่ได้รับการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา
- (24) เงินได้ที่ได้รับการให้โดยเสนหาที่ผู้ให้แสดงเจตนา
- (25) เงินได้จากกิจการโรงเรียนเอกชนที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน
- (26) เงินได้จากการจำหน่าย
- (27) เงินได้ส่วนที่เป็นค่าจ้างการทำงานในระหว่างเวลาปิดภาคการศึกษาของคนต่างด้าว
- (28) เงินได้ส่วนที่เป็นค่ารักษาพยาบาลที่นายจ้างจ่ายให้
- (29) เงินได้ที่ทางราชการจ่ายให้เป็นเงินค่าเช่าบ้าน
- (30) เงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับจากรัฐวิสาหกิจ

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้น

- (31) เงินช่วยการศึกษาบุตร เงินช่วยเหลือ
- (32) รางวัลที่ทางราชการจ่ายให้ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันมิให้มีการกระทำ
- (33) ดอกเบี้ยเงินสะสมที่ได้รับจาก
- (34) เงินได้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลต่างประเทศ
- (35) เงินได้ส่วนที่เป็นเงินเดือน ละเงินใด ๆ บรรดาที่ได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ที่คนต่างด้าว
- (36) เงินได้ที่ทางราชการจ่ายให้เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร
- (37) เงินได้ส่วนที่เป็นเงินเดือน หรือค่าจ้างและเงินใด ๆ จากการรับทำงานให้ที่คนต่างด้าวซึ่งไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยได้รับจาก
 - (ก) คณะกรรมการระหว่างรัฐบาลเกี่ยวกับการโยกย้ายถิ่นฐานในการปฏิบัติงานในประเทศไทย
 - (ข) รัฐบาลแห่งประเทศของตนในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้อพยพจากอินโดจีนในประเทศไทย

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้น

- (38) เงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์อันเป็นมรดก
- (39) เงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์
- (40) เงินได้จากการขายสินค้ายาสูบ ที่โรงงานยาสูบ
- (41) ยกเลิกโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 187 (พ.ศ. 2534)
- (42) เงินได้ดังต่อไปนี้
 - (ก) ดอกเบี้ยพันธบัตรหรือดอกเบี้ยหุ้นกู้
 - (ข) ผลต่างระหว่างราคาไถ่ถอนกับราคาจำหน่ายพันธบัตร
 - (ค) ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนพันธบัตรหรือหุ้นกู้
- (43) ดอกเบี้ยเงินฝากประเภทออมทรัพย์
- (44) เงินได้จากการขายหลักทรัพย์
- (45) เงินได้จากการขายโลหะดีบุก
- (46) เงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของ

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้น

- (47) เงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์โดยไม่มีค่าตอบแทน
- (48) เงินได้สำหรับรางวัลสลากการกุศลสร้างตึกสยามินทร์
- (49) เงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์
- (50) เงินค่าทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืน
- (51) เงินได้พึงประเมินดังต่อไปนี้
 - (ก) ผลต่างระหว่างราคาไถ่ถอนกับราคาซื้อตัวเงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ใด
 - (ข) ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนตัวเงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ใด
 - (ค) ดอกเบี้ยที่ได้จากตัวเงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ใด ๆ
- (52) เงินได้ที่ผู้เชี่ยวชาญของประชาคมยุโรปที่เป็นคนต่างด้าว
- (53) เงินได้จากการขายหน่วยลงทุนในกองทุนรวมที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์
- (54) เงินได้ที่คณะกรรมการอำนวยการปรับปรุงพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
- (55) เงินได้ที่คำนวณได้จากมูลค่าของเครื่องแบบ
- (56) เงินได้เท่าที่ลูกจ้างจ่ายเป็นเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้น

- (57) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ดังต่อไปนี้
- (ก) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับเนื่องจากลูกจ้างออกจางานเพราะตาย
 - (ข) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่มีสิทธิได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเนื่องจากลูกจ้างออก
- (58) เงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไร จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
- (59) ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในราชอาณาจักร
- (60) เงินได้ส่วนที่เป็นเงินเดือน หรือค่าจ้างที่คนประจำเรือได้รับเนื่องจากการปฏิบัติงาน
- (61) เงินได้ที่คณะกรรมการบริหาร “ทุนการกุศลสมเด็จพระเทพฯ”
- (62) เงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ ดังต่อไปนี้
- (ก) บ้าน โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอื่น ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย
 - (ข) อสังหาริมทรัพย์ตาม (ก) พร้อมที่ดิน
 - (ค) ห้องชุดสำหรับการอยู่อาศัยในอาคารชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด
- (63) ผลประโยชน์ที่ได้จากการควบเข้ากันขอธนาคาร ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ และ/หรือบริษัทเงินทุน

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้น

(64) เงินได้เท่าที่สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการจ่ายเป็นเงินสะสมเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญ

(65) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ดังต่อไปนี้

(ก) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับ เนื่องจากสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการออกจากราชการเพราะตาย เหตุทุพพลภาพ เหตุทดแทน หรือเหตุสูงอายุ

(ข) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ

(66) เงินได้ที่คณะกรรมการกองทุนลानกีพาด้านยาเสพติด สำนักนายกรัฐมนตรีได้รับ

(67) ดอกเบี้ยพันธบัตรออมสิน รุ้นพันธบัตรเงินฝากช่วยชาติ

(68) เงินได้ที่เป็นเงินเดือนหรือค่าตอบแทนที่เจ้าหน้าที่ของศูนย์วิจัยวนเกษตรนานาชาติ

(69) รางวัลบัตรออมทรัพย์ ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

(70) เงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินโดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่วัด

(71) ผลประโยชน์ที่ผู้ถือหุ้นได้รับจากการที่ผู้ประกอบ

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้น

(79) เงินได้พึงประเมิน ดังต่อไปนี้

(ก) เงินปันผลที่ได้จากการถือหุ้นในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติ

(ข) ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนหุ้นของบริษัท

(80) เงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืมให้แก่กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(81) ดอกเบี้ยและรางวัลสลากออมทรัพย์ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

(82) เงินได้เท่าที่ผู้มีเงินได้จ่ายเป็นค่าเบี้ยประกันภัยในปีภาษี

(83) เงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ ดังต่อไปนี้

(84) เงินได้จากการขายข้อตกลงซื้อขายล่วงหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย

(85) บำเหน็จดำรงชีพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

86) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับเนื่องจากการขายหน่วยลงทุนคืนให้แก่กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

87) เงินได้เท่าที่จ่ายเป็นค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว

88) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับเนื่องจากการขายหน่วยลงทุนคืน

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้น

(89) เงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6)

(90) ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในราชอาณาจักรเฉพาะดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่มีระยะเวลาการฝากตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป

(91) เงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6)

(92) เงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์

(93) เงินได้ที่ผู้มีเงินได้ซึ่งเป็นผู้อยู่ในประเทศไทยและมีอายุไม่ต่ำกว่า 65 ปี

(94) เงินที่มีลักษณะเดียวกับบำเหน็จดำรงชีพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(95) เงินได้ที่คณะกรรมการโครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทยได้รับเพื่อประโยชน์ของโครงการทุนเล่าเรียนหลวงสำหรับพระสงฆ์ไทย

(96) เงินได้จากการขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้าซึ่งกระทำในศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

(97) เงินได้เท่าที่ผู้มีเงินได้จ่ายเป็นเบี้ยประกันภัยให้แก่บริษัทประกันชีวิตหรือบริษัทประกันวินาศภัย

(98) เงินได้เท่าที่นายจ้างจ่ายเป็นเบี้ยประกันภัยให้แก่บริษัทประกันชีวิต หรือบริษัทประกันวินาศภัยที่ประกอบกิจการในราชอาณาจักร สำหรับกรมธรรม์ประกันภัยกลุ่มที่มีกำหนดเวลาไม่เกิน 1 ปี เฉพาะในส่วนที่คุ้มครองค่ารักษาพยาบาลสำหรับ

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้น

(100) เงินได้ที่มีลักษณะเดียวกับบำเหน็จดำรงชีพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(101) เงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์โดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่ มูลนิธิสงเคราะห์เด็กของสภากาชาดไทย

(102) เงินได้ที่ผู้มีเงินได้เป็นคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(103) เงินได้ตามมาตรา 40 (5) (6) (7) หรือ (8) แห่งประมวลรัษฎากร ที่ผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติอื่น

(104) เงินได้ที่คำนวณได้จากมูลค่าที่ลูกจ้างได้รับจากการนำบุตรชอบด้วยกฎหมายของตน

105) เงินได้ที่นักแสดงสาธารณะที่เป็นนักแสดงภาพยนตร์ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในต่างประเทศได้รับ

(106) เงินได้จากการขายหลักทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศสมาชิกอาเซียน

107) เงินค่าตอบแทนพิเศษที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย บำเหน็จความชอบสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(108) เงินได้ส่วนที่เป็นเงินค่าทดแทน เงินค่าตอบแทน

(109) เงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6)

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้น

- (110) เงินได้ที่ได้รับจากส่วนแบ่งของกำไรจากห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลที่ได้รับจาก
- (ก) การให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ร่วมอันได้มาโดยทางมรดก
 - (ข) ดอกเบี้ยเงินฝากตามมาตรา 40 (4) (ก) แห่งประมวลรัษฎากร
- (111) เงินได้เท่าที่สมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติจ่ายเป็นเงินสะสมเข้ากองทุนการออมแห่งชาติ
- (112) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับจากกองทุนการออมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ
- (113) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับเนื่องจากการขายหน่วยลงทุนคืนให้แก่กองทุนรวม เพื่อการเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- (114) เงินได้ที่นักกีฬาและผู้ฝึกสอนกีฬาได้รับจากการให้โดยเสน่หาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี
- (115) เงินได้เท่าที่ผู้มีเงินได้จ่ายเป็นเงินฝากไว้กับธนาคาร
- (116) เงินหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ผู้มีเงินได้ได้รับเนื่องจากการฝากเงินกับธนาคารที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ
- (117) เงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักค่าลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากร

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้น

(118) เงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากร

(119) เงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากร

(120) ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้สุทธิจากการคำนวณภาษีเงินได้ตามมาตรา 48 (1)

(121) เงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นค่าซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่เป็นอาคาร อาคารพร้อมที่ดินหรือห้องชุด ในอาคารชุด

(122) เงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นค่าบริการให้แก่ผู้ประกอบการกิจการนำเที่ยวตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยว และมัคคุเทศก์

(123) ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1. เป็นผู้ประกอบอาชีพ ว่าง อดิภัย

2. นได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3)

(4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากร

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้น

(118) เงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากร

(119) เงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3) (4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากร

(120) ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้สุทธิจากการคำนวณภาษีเงินได้ตามมาตรา 48 (1)

(121) เงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นค่าซื้ออสังหาริมทรัพย์ที่เป็นอาคาร อาคารพร้อมที่ดินหรือห้องชุด ในอาคารชุด

(122) เงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นค่าบริการให้แก่ผู้ประกอบการกิจการนำเที่ยวตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยว และมัคคุเทศก์

(123) ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1. เป็นผู้ประกอบอาชีพ ว่าง อดิภัย

2. นได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อนตามมาตรา 47 (1) (2) (3)

(4) (5) หรือ (6) แห่งประมวลรัษฎากร

เงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้น

(124) ให้ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่ผู้มีเงินได้แต่ไม่รวมถึงห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคล ซึ่งมีใช้นิติบุคคล

(125) ให้ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่บุคคลธรรมดาและบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

(126) ให้ยกเว้นภาษีเงินได้ สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (2) (7) และ (8) ที่ได้รับจากหน่วยงานของรัฐ

(127) ให้ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่บุคคลธรรมดาและบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสำหรับเงินได้เท่าจำนวนเงินที่ได้รับจากรัฐบาล

สาระสำคัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

การหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน

การคำนวณภาษีเงินได้ กฎหมายยอมให้หักค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อน และเงินบริจาค (ถ้ามี) โดยกรมสรรพากรได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ ให้ผู้มีเงินได้พึงปฏิบัติ เพื่อให้การคำนวณภาษีเงินได้ประจำปีถูกต้อง ตรงกับความเป็นจริง อย่างไรก็ตาม มีเงินได้พึงประเมินบางประเภทที่กฎหมายไม่ยอมให้หักค่าใช้จ่าย และเงินได้พึงประเมินบางประเภทได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้

สำหรับเงินบริจาค่นั้น หากผู้มีเงินได้มีความประสงค์จะนำไปหักลดหย่อน ควรตรวจสอบจากเว็บไซต์ของกรมสรรพากร (<http://www.rd.go.th>) ก่อน หากมีรายชื่อจึงจะสามารถนำไปหักลดหย่อนได้

การหักค่าใช้จ่าย

ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กฎหมายให้หักค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการคำนวณภาษี ถือเป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีอย่างหนึ่งที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับหักเป็นต้นทุนในการทำงาน โดยหักจากเงินได้พึงประเมินเพื่อให้ได้เงินได้สุทธินำไปคำนวณภาษีตามบัญชีอัตราภาษีการหักค่าใช้จ่ายมี 2 ลักษณะ คือ

1. การหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาหรือหักเหมา การหักลักษณะนี้ไม่ต้องแสดงหลักฐาน
2. การหักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรหรือหักตามจริง การหักลักษณะนี้ไม่ต้องแสดงหลักฐาน

เงินได้พึงประเมินบางประเภทกฎหมายให้หักเป็นการเหมา บางประเภทให้หักตามความจำเป็นและสมควรหรือให้หักเป็นการเหมา บางประเภทไม่ยอมให้หักค่าใช้จ่ายใด ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส เบี้ยเลี้ยง และเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (2) ได้แก่ เงินได้จากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า ฯลฯ

2. เงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดในประกาศอธิบดีฯ (ฉบับที่ 45) ให้คำนวณภาษีตามเกณฑ์ในมาตรา 48 (5)

การหักค่าใช้จ่าย

3. เงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากการงาน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดในประกาศอธิบดีฯ (ฉบับที่ 45) ให้คำนวณภาษีตามเกณฑ์ในมาตรา 48 (5) แห่งประมวลรัษฎากร เป็นเงินภาษีทั้งสิ้นเท่าใด ให้หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้เท่านั้น
4. เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (4) ได้แก่ ดอกเบี้ย เงินปันผล ส่วนแบ่งกำไร ฯลฯ
5. เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5) ได้แก่ รายได้จากการให้เช่าทรัพย์สิน การผิดสัญญาเช่าซื้อ การผิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อน บ้าน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง แพ ที่ดินที่ใช้ในการเกษตร ที่ดินที่มีได้ใช้ในการเกษตร ยานพาหนะ ทรัพย์สินอื่น
6. เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (6) ได้แก่ วิชาชีพอิสระ เช่น ประกอบโรคศิลปะ กฎหมาย วิศวกรรม สถาปัตยกรรม บัญชี ประณีตศิลปกรรม
7. เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (7) ได้แก่ รับเหมาก่อสร้าง ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามกฎหมายยอมให้หักค่าใช้จ่ายวิธีใดวิธีหนึ่ง
8. ได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (8) ได้แก่ รายได้อื่น นอกเหนือจาก 1-7 ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การหักลดหย่อนและเงินบริจาค

การหักลดหย่อน หมายถึง รายการต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนดให้หักได้เพิ่มขึ้นหลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้เสียภาษี ก่อนนำเงินได้ที่เหลือซึ่งเรียกว่าเงินได้สุทธิไปคำนวณภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา รายการหักลดหย่อนกรณีต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

1. การหักลดหย่อนในกรณีทั่วไป
2. การหักลดหย่อนในกรณีสามีภริยาต่างฝ่ายต่างมีเงินได้
3. การหักลดหย่อนในกรณีผู้มีเงินได้ถึงแก่ความตายในระหว่างปีภาษี
4. การหักลดหย่อนในกรณีผู้มีเงินได้เป็นกองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง
5. การหักลดหย่อนในกรณีผู้มีเงินได้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล

การตรวจสอบค่าลดหย่อนที่ผู้มีเงินได้ มีสิทธิขอหักลดหย่อนภาษี

เพื่อให้การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นไปอย่างถูกต้อง ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาควรจะศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม โดยเข้าไปที่ <http://www.rd.go.th> เลือก บริการข้อมูล และข้อมูลสำหรับผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และคลิกเลือกรายการที่เกี่ยวข้อง เช่น รายชื่อผู้ประกอบการธุรกิจนำเข้าและมัคคุเทศก์ที่ผู้มีเงินได้มีสิทธิขอหักลดหย่อนภาษี รายชื่อมูลนิธิ สถานสาธารณกุศลที่สามารถหักลดหย่อนเงินบริจาคได้ เช่น ผู้มีหน้าที่เสียภาษีบริจาคเงินให้สถานศึกษา ก็ควรจะตรวจสอบรายชื่อสถานศึกษา โดยคลิกเลือก รายชื่อสถานศึกษา ที่หักลดหย่อนเงินบริจาคให้ 1 ได้ 2 เพื่อจะได้ทราบว่าสถานศึกษาที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีบริจาคเงินให้มีรายชื่ออยู่หรือไม่ จะได้หักลดหย่อนได้อย่างถูกต้องซึ่งจะมีผลให้การคำนวณภาษีเงินได้ถูกต้องด้วย

การตรวจสอบค่าลดหย่อนที่ผู้มีเงินได้ มีสิทธิขอหักลดหย่อนภาษี

1 เข้าไปที่ <http://www.rd.go.th> เลือก บริการข้อมูล

การตรวจสอบค่าลดหย่อนที่มีเงินได้ มีสิทธิขอหักลดหย่อนภาษี

2 ข้อมูลสำหรับผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ข้อมูลสำหรับผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

รายชื่อผู้ประกอบการกิจการเที่ยวและมัคคุเทศก์
ที่มีเงินได้มีสิทธิขอหักลดหย่อนภาษี

รายชื่อผู้ประกอบการกิจการโรงแรมที่มีเงินได้
มีสิทธิขอหักลดหย่อนภาษี

รายชื่อสถานศึกษาที่หักลดหย่อนเงินบริจาคให้ 1 ได้ 2

รายชื่อหน่วยงานด้านกีฬาที่หักลดหย่อนเงินบริจาคได้ 2 เท่า

รายชื่อมูลนิธิ สถานสาธารณกุศล
ที่สามารถหักค่าลดหย่อนเงินบริจาคได้

รายชื่อสถานสงเคราะห์ สถานพักฟื้น บำบัด และฟื้นฟูเด็ก
คนชรา คนพิการ ที่สามารถหักลดหย่อนเงินบริจาคได้

รายชื่อและรหัสพรรคการเมือง

การตรวจสอบค่าลดหย่อนที่มีเงินได้ มีสิทธิขอหักลดหย่อนภาษี

3 คลิกเลือกรายชื่อสถานศึกษาที่หักลดหย่อน เงินบริจาคให้ 1 ได้ 2

ตรวจสอบรายชื่อสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด
ที่มีเงินได้มีสิทธิขอหักลดหย่อนเงินบริจาค

☒ ค้นหารายชื่อสถานศึกษาตามระดับ

☒ ชื่อสถานศึกษา

☐ จังหวัดที่ตั้ง

☒ [Download รายชื่อทั้งหมด \(ข้อมูลล่าสุด 25 พฤศจิกายน 2556\)](#)

2 ข้อมูลสำหรับผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ข้อมูลสำหรับผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

รายชื่อผู้ประกอบการจูงนำเที่ยวและมัคคุเทศก์
ที่มีเงินได้มีสิทธิขอหักลดหย่อนภาษี

รายชื่อผู้ประกอบการจูงนำเที่ยวและมัคคุเทศก์
ที่มีเงินได้มีสิทธิขอหักลดหย่อนภาษี

รายชื่อสถานศึกษาที่หักลดหย่อนเงินบริจาคให้ 1 ได้ 2

รายชื่อหน่วยงานด้านกีฬาที่หักลดหย่อนเงินบริจาคได้ 2 เท่า

รายชื่อมูลนิธิ สถานสาธารณกุศล
ที่สามารถหักค่าลดหย่อนเงินบริจาคได้

รายชื่อสถานสงเคราะห์ สถานพักฟื้น บำบัด และฟื้นฟูเด็ก
คนชรา คนพิการ ที่สามารถหักลดหย่อนเงินบริจาคได้

รายชื่อและรหัสสรรพากรเมือง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

การคำนวณภาษีการจัดทำและยื่นแบบ แสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

สาระสำคัญ

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาควรศึกษาวิธีคำนวณภาษีเงินได้ด้วยตนเอง ซึ่งไม่ยุ่งยาก รวมทั้งการกรอกแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ซึ่งต้องเลือกใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสม พร้อมยื่นแบบแสดงรายการ ภายในระยะเวลาที่กรมสรรพากรกำหนด นอกจากนี้ผู้เสียภาษีสามารถยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีหรือขอคืนภาษีผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือใช้แบบแสดงรายการภาษีเงินได้ที่พิมพ์จากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และใช้โปรแกรมคำนวณภาษีตามแบบแสดงรายการได้ที่เว็บไซต์ของกรมสรรพากร www.rd.go.th จะทำให้ประหยัดเวลาและสะดวกนอกจากนั้นยังไม่ต้องเสียเวลาในการคำนวณให้ยุ่งยาก เพราะเพียงผู้ทำรายการกรอกข้อมูลของผู้มีเงินได้ลงในแบบแสดงรายการ โปรแกรมจะคำนวณให้อัตโนมัติ

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่ใช้ในระหว่างปี 2535-2541 จะมี 5 ขั้นอัตรา และไม่มีการยกเว้นภาษี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นเงินได้สุทธิ ตั้งแต่ (บาท)	เงินได้สุทธิจำนวน สูงสุดของขั้น	อัตราภาษี ร้อยละ	ภาษีในแต่ละขั้น เงินได้	ภาษีสะสม สูงสุดของขั้น
0 ถึง 100,000	100,000	5	5,000	5,000
เกิน 100,000 ถึง 500,000	400,000	10	40,000	45,000
เกิน 500,000 ถึง 1,000,000	500,000	20	100,000	145,000
เกิน 1,000,000 ถึง 4,000,000	3,000,000	30	900,000	1,045,000
เกิน 4,000,000 ขึ้นไป		37		

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ในปี 2542 กรมสรรพากรได้ลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับผู้มีเงินได้สุทธิเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 50,000 บาท ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้และใช้อัตราภาษีดังกล่าวถึงปี 2545 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ชั้นเงินได้สุทธิ ตั้งแต่ (บาท)	เงินได้สุทธิจำนวน สูงสุดของชั้น	อัตราภาษี ร้อยละ	ภาษีในแต่ละชั้น เงินได้	ภาษีสะสม สูงสุดของชั้น
0 ถึง 50,000	50,000	5	ยกเว้น	ยกเว้น
เกิน 50,000 ถึง 100,000	50,000	5	2,500	2,500
เกิน 100,000 ถึง 500,000	400,000	10	40,000	42,500
เกิน 500,000 ถึง 1,000,000	500,000	20	100,000	142,500
เกิน 1,000,000 ถึง 4,000,000	3,000,000	30	900,000	1,042,500
เกิน 4,000,000 ขึ้นไป		37		

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ในปี 2546 กรมสรรพากรได้ลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับผู้มีเงินได้สุทธิเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 80,000 บาท ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้และใช้อัตราภาษีดังกล่าวเพียงปีเดียว

ในปี 2547 กรมสรรพากรได้ลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับผู้มีเงินได้สุทธิเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 100,000 บาท ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้และใช้อัตราภาษีดังกล่าวถึงปี 2550 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นเงินได้สุทธิ ตั้งแต่ (บาท)	เงินได้สุทธิจำนวน สูงสุดของขั้น	อัตราภาษี ร้อยละ	ภาษีในแต่ละขั้น เงินได้	ภาษีสะสม สูงสุดของขั้น
0 ถึง 100,000	100,000	5	ยกเว้น	ยกเว้น
เกิน 100,000 ถึง 500,000	400,000	10	40,000	40,000
เกิน 500,000 ถึง 1,000,000	500,000	20	100,000	140,000
เกิน 1,000,000 ถึง 4,000,000	3,000,000	30	900,000	1,040,000
เกิน 4,000,000 ขึ้นไป		37		

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ในปี 2551 กรมสรรพากรได้ลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอีกครั้งหนึ่ง โดยลดเงินได้สุทธิเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 150,000 บาท และอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะมี 5 ขั้นอัตรา

ในปี 2556 คณะรัฐมนตรีได้มีมติปรับโครงสร้างภาษีโดยแบ่งขั้นอัตราภาษีให้เพิ่มขึ้นจาก 5 ขั้นอัตรา เป็น 7 ขั้นอัตรา และลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากอัตราสูงสุดร้อยละ 37 เหลือร้อยละ 35 เพื่อส่งเสริมความเป็นธรรมและให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ โดยกำหนดให้ใช้ในปีภาษี 2556 และปี 2557

ในปี 2558-2560 กรมสรรพากรได้มีการปรับโครงสร้างภาษีโดยมีรายละเอียดในแต่ละปีดังนี้

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

บัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปี 2558-2559

ชั้นเงินได้สุทธิ ตั้งแต่ (บาท)	เงินได้สุทธิจำนวน สูงสุดของชั้น	อัตราภาษี ร้อยละ	ภาษีในแต่ละชั้น เงินได้	ภาษีสะสม สูงสุดของชั้น
0 ถึง 150,000	150,000	5	ยกเว้น	0
เกิน 150,000 ถึง 300,000	150,000	5	7,500	7,500
เกิน 300,000 ถึง 500,000	200,000	10	20,000	27,500
เกิน 500,000 ถึง 750,000	250,000	15	37,500	65,000
เกิน 750,000 ถึง 1,000,000	250,000	20	50,000	115,000
เกิน 1,000,000 ถึง 2,000,000	1,000,000	25	250,000	365,000
เกิน 2,000,000 ถึง 4,000,000	2,000,000	30	600,000	965,000
เกิน 4,000,000 ขึ้นไป		35		

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

อัตราภาษีปี 2558-2559 และปี 2560 รวมทั้งเงินได้สุทธิ 150,000 บาทแรกได้รับการยกเว้น ตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 470) พ.ศ. 2551 ยังคงเดิม แต่มีการปรับช่วงของเงินได้ในชั้นอัตราภาษี 30% และ 35% ดังนี้

ขั้นเงินได้สุทธิ ตั้งแต่ (บาท)	เงินได้สุทธิจำนวน สูงสุดของขั้น	อัตราภาษี ร้อยละ	ภาษีในแต่ละชั้น เงินได้	ภาษีสะสม สูงสุดของขั้น
0 ถึง 150,000	150,000	5	ยกเว้น	0
เกิน 150,000 ถึง 300,000	150,000	5	7,500	7,500
เกิน 300,000 ถึง 500,000	200,000	10	20,000	27,500
เกิน 500,000 ถึง 750,000	250,000	15	37,500	65,000
เกิน 750,000 ถึง 1,000,000	250,000	20	50,000	115,000
เกิน 1,000,000 ถึง 2,000,000	1,000,000	25	250,000	365,000
เกิน 2,000,000 ถึง 5,000,000	3,000,000	30	900,000	1,265,000
เกิน 5,000,000 ขึ้นไป		35		

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

อัตราภาษีปี 2558-2559 และปี 2560 รวมทั้งเงินได้สุทธิ 150,000 บาทแรกได้รับการยกเว้น ตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 470) พ.ศ. 2551 ยังคงเดิม แต่มีการปรับช่วงของเงินได้ในชั้นอัตราภาษี 30% และ 35% ดังนี้

ช่วงของเงินได้สุทธิปี 2558-2559	ช่วงของเงินได้สุทธิปี 2560	อัตราภาษี
เกิน 2,000,000-4,000,000	เกิน 2,000,000-5,000,000	30%
เกิน 4,000,000	เกิน 5,000,000	35%

ในปัจจุบันอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดายังคงใช้บัญชีเดิมที่ใช้มาตั้งแต่ปีภาษี 2560

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มี 2 ระยะ คือ

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาครึ่งปี เป็นการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้เฉพาะเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 5, 6, 7 หรือ 8 ที่ได้รับตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน ไม่ว่าจะมียังเงินได้ประเภทอื่นรวมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม โดยยื่นภายในเดือนกันยายนของปีภาษีนั้น และภาษีที่เสียนี้นำไปเป็นเครดิตหักออกจากภาษีสิ้นปีได้

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสิ้นปี เป็นการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้พึงประเมินที่ได้รับแล้วในระหว่างปีภาษี โดยยื่นภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การคำนวณภาษีประจำปี

โดยทั่วไปผู้มีเงินได้ต้องนำเงินได้พึงประเมินทุกประเภทของตน ตลอดปีภาษี (ไม่รวมเงินได้ที่กฎหมายยกเว้นภาษี หรือที่ไม่ต้องเสียภาษี) ไปคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสิ้นปี เพื่อยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีภายในเดือนมีนาคมของปีถัดจากปีที่มีเงินได้ การคำนวณภาษีเงินได้ให้ทำเป็น 3 ขั้นตอน

1. คำนวณหาจำนวนภาษีตามวิธีที่ 1 เสียก่อน
2. ให้พิจารณาว่าจะต้องคำนวณภาษีตามวิธีที่ 2 หรือไม่ ถ้าเข้าเงื่อนไขที่จะต้องคำนวณภาษีตามวิธีที่ 2 จึงคำนวณภาษีตามวิธีที่ 2 อีกวิธีหนึ่ง
3. สรุปจำนวนภาษีที่ต้องเสียภาษี

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การคำนวณภาษีครึ่งปี

หลักเกณฑ์และวิธีการตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร

จากบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ลักษณะ 2 ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร หมวด 3 ภาษีเงินได้ มาตรา 56 ทวิ มาตรา 57 และมาตรา 57 ทวิ ได้บัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา 56 ทวิ เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีก่อนถึงกำหนดเวลาตามมาตรา 56 ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นรายการตามมาตรา 56 มาตรา 57 มาตรา 57 ทวิ และมาตรา 57 ตรียื่นรายการตามแบบที่อธิบดีกำหนดแสดงรายการเงินได้เฉพาะตามมาตรา 40 (5) (6) (7) หรือ (8) ไม่ว่าจะมีเงินได้ประเภทอื่นรวมอยู่ด้วยหรือไม่ ที่ได้รับตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน ภายในเดือนกันยายนของทุกปีภาษี

เงินได้ตามมาตรา 40 (5) ตามวรรคหนึ่ง ไม่รวมถึงเงินกินเปล่า เงินช่วยค่าก่อสร้าง เงินค่าซ่อมแซม ค่าแห่งอาคารหรือโรงเรียนที่ได้รับกรรมสิทธิ์

การยื่นรายการตามวรรคหนึ่ง ให้คำนวณภาษีตามมาตรา 48 โดยหักลดหย่อนตามมาตรา 47 ให้ถึงหนึ่ง และชำระภาษีถ้ามี พร้อมกับการยื่นรายการนั้นต่อเจ้าพนักงานตามมาตรา 56

ภาษีที่ชำระตามวรรคสาม ให้ถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีที่ต้องชำระตามมาตรา 57 จัตวา

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

มาตรา 56 ทวิ ถ้าผู้มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง เป็นผู้เยาว์ ผู้ที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือเป็นผู้อยู่ในต่างประเทศ ให้เป็นหน้าที่ของผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ หรือผู้จัดการกิจการอันก่อให้เกิดเงินได้พึงประเมินนั้น แล้วแต่กรณี ต้องปฏิบัติตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง และเป็นตัวแทนในการชำระภาษี

มาตรา 56 ทวิ ถ้าผู้มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง ถึงแก่ความตายเสียก่อนที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง หรือก่อนที่ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ได้ปฏิบัติตามมาตรา 57 ให้เป็นหน้าที่ของผู้จัดการมรดก หรือทายาท หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกแล้วแต่กรณี ปฏิบัติแทน และโดยเฉพาะในการยื่นรายการเงินได้พึงประเมินของผู้ตายนั้น ให้รวมเงินได้พึงประเมินของผู้ตายและของกองมรดกที่ได้รับตลอดปีภาษีที่ผู้นั้นถึงแก่ความตายเป็นยอดเงินได้พึงประเมินที่จะต้องยื่นทั้งสิ้น

สำหรับในปีต่อไป ถ้ากองมรดกของผู้ตายยังมีได้แบ่งและมีเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ล่วงมาแล้วเกินจำนวนตามมาตรา 56 (1) ให้ผู้จัดการมรดกหรือทายาทหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกแล้วแต่กรณี มีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในส่วนนี้ในชื่อกองมรดกของผู้ตาย

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี ได้แก่ ผู้มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5) ถึง (8) แห่งประมวลรัษฎากร ที่ได้รับในระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน ในปีภาษี (2560) ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ผู้ที่เป็นโสด มีเงินได้พึงประเมินเกิน 60,000 บาท
2. ผู้ที่มีคู่สมรส มีเงินได้พึงประเมินไม่ว่าฝ่ายเดียวหรือทั้งสองฝ่ายรวมกันเกิน 120,000 บาท
3. กองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง มีเงินได้พึงประเมินเกิน 60,000 บาท
4. ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล มีเงินได้พึงประเมินเกิน 60,000 บาท
5. คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล มีเงินได้พึงประเมินเกิน 60,000 บาท
6. วิสาหกิจชุมชน ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

การหักค่าใช้จ่าย

การหักค่าใช้จ่าย กฎหมายยอมให้ได้เช่นเดียวกับการคำนวณภาษีเงินได้สิ้นปี

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การหักลดหย่อน

1. การหักลดหย่อน ผู้มีเงินได้ สามมี ภริยา และบุตร หักได้กึ่งหนึ่ง คือ
 - สามมีภริยา หักได้คนละ 30,000 บาท
 - บุตรหักได้คนละ 15,000 บาท
2. การหักลดหย่อนเบี้ยประกันชีวิต ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัย และเงินบริจาค หักได้กึ่งหนึ่ง และต้องจ่ายไปจริงในระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน ของปีภาษี

การนำภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายมาหักภาษีครึ่งปี

ในกรณีผู้มีเงินได้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้แล้ว เมื่อคำนวณภาษีเงินได้ครึ่งปี สามารถนำภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายมาหักออกได้ แต่เฉพาะภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายที่เกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5) ถึง (8) เท่านั้น

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การคำนวณภาษี

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีมีวิธีคำนวณเหมือนกับการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสิ้นปี เพียงแต่การหักลดหย่อนให้หักเพียงกึ่งหนึ่งตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรข้างต้น

1. ภาษีที่คำนวณจากเงินได้สุทธิ ให้คำนวณตามอัตราภาษีเงินได้สำหรับบุคคลธรรมดา (ให้ดูตารางอัตราภาษีหน้า 85)
2. ภาษีที่คำนวณจากเงินได้พึงประเมิน หากเงินได้พึงประเมินมีจำนวนตั้งแต่ 120,000 บาท ขึ้นไป ให้นำผลลัพธ์ที่ได้จากการนำยอดรวมเงินได้พึงประเมินทุกประเภทตาม 1. ถึง 4. และ 7. และส่วนต่างเงินค่าขายหน่วยลงทุนคืนให้กองทุนฯ กรณีไม่ยกเว้น ตาม 5. ถึง 6. (ถ้ามี) คูณด้วย 0.005 เว้นแต่คำนวณแล้วไม่เกิน 5,000 บาท ให้ชำระภาษีจากวิธีที่ 1 หากเกิน 5,000 บาท ให้ชำระภาษีจากยอดที่มากกว่า

ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90

ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แบบ ภ.ง.ด.90 ได้แก่ ผู้มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) ถึง (8) แห่งประมวลรัษฎากรหลายประเภทหรือประเภทเดียว (แต่มีใช้เงินได้ตามมาตรา 40 (1) แห่งประมวลรัษฎากรประเภทเดียว) ในปีภาษี ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ผู้ที่เป็นโสด มีเงินได้พึงประเมินเกิน 60,000 บาท
2. ผู้ที่มีคู่สมรส มีเงินได้พึงประเมินไม่ว่าฝ่ายเดียวหรือทั้งสองฝ่ายรวมกันเกิน 120,000 บาท
3. กองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง มีเงินได้พึงประเมินเกิน 60,000 บาท
4. ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล มีเงินได้พึงประเมินเกิน 60,000 บาท

5. วิสาหกิจชุมชน ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเฉพาะที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล ต้องจดทะเบียนและได้รับใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนจากกรมส่งเสริมการเกษตรตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 ถ้ามีเงินได้พึงประเมินเกิน 1,800,000 บาทในปีภาษีให้นำเงินได้ทั้งหมดมาคำนวณภาษี

ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.91

ได้แก่ ผู้มีเงินได้จากการจ้างแรงงาน

ตามมาตรา 40 (1) แห่งประมวลรัษฎากรประเภทเดียว ในปีภาษี (2560) ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- ผู้ที่เป็นโสด มีเงินได้พึงประเมินเกิน 120,000 บาท
- ผู้ที่มีคู่สมรส มีเงินได้พึงประเมินไม่ว่าฝ่ายเดียวหรือทั้งสองฝ่ายรวมกันเกิน 220,000 บาท

เงินได้ตามมาตรา 40 (1) ได้แก่ เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นเงินเดือนค่าจ้าง

เบี้ยเลี้ยง โบนัส เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินค่าเช่าบ้าน เงินที่คำนวณได้จากมูลค่าของการได้อยู่บ้าน ที่นายจ้างให้อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า เงินที่นายจ้างจ่ายชำระหนี้ใด ๆ ซึ่งลูกจ้างมีหน้าที่ต้องชำระและเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ๆ บรรดาที่ได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน เงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะ เหตุออกจากงาน รวมทั้งเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงานที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 5 ปี เงินที่ นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน รวมทั้งเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงานที่มีระยะเวลาการ ทำงาน 5 ปีขึ้นไป ที่เลือกนำมารวมคำนวณภาษีกับเงินได้อื่น

กำหนดเวลาในการยื่นแบบแสดงรายการภาษี

กำหนดเวลาในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีดังนี้
ภ.ง.ด.90/ภ.ง.ด.91 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 มีนาคม ปีถัดจากปีภาษี ในวันและเวลาราชการ

ภ.ง.ด.93 ก่อนถึงกำหนดเวลาการยื่นแบบตามปกติ ในวันและเวลาราชการ

ภ.ง.ด.94 ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคมถึงวันที่ 30 กันยายน ปีภาษี ในวันและเวลาราชการ

สถานที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษี

ผู้มีเงินได้ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อเจ้าพนักงาน ดังนี้

1. งานสรรพากรพื้นที่สาขา (เดิมเรียกว่า สำนักงานสรรพากรเขต/อำเภอ) สำหรับการยื่นแบบฯ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 ผู้มีเงินได้สามารถยื่นแบบฯ ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาทุกแห่ง
2. ที่ทำการไปรษณีย์สำหรับการยื่นแบบฯ ระหว่างวันที่ 1 มกราคมถึงวันที่ 31 มีนาคมเท่านั้น มีหลักเกณฑ์ดังนี้
 - 2.1 ผู้มีเงินได้มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร
 - 2.2 ยื่นแบบฯ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน พร้อมแนบเช็ค (ประเภท ข. ค. หรือ ง.)
 - 2.3 กรมสรรพากรจะถือเอาวันที่ลงทะเบียนไปรษณีย์เป็นวันรับแบบฯ และชำระภาษีและจะส่งใบเสร็จรับเงิน ให้แก่ผู้ยื่นแบบฯ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
 - 2.4 กรณีผู้มีเงินได้ที่มีภูมิลำเนา อยู่ในต่างจังหวัด หรือประสงค์จะขอชำระภาษีเป็นงวด จะยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไม่ได้
3. อินเทอร์เน็ตทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร ที่ www.rd.go.th หรือจะยื่นผ่าน Rd Smart Tax Applicatio

การชำระภาษี

1. ชำระด้วยเงินสด
2. ชำระด้วยบัตรเครดิต
3. ชำระด้วยเช็คหรือตราฟ
4. ชำระด้วยธนาคั

การขอผ่อนชำระภาษี

ผู้มีเงินได้ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อเจ้าพนักงาน ดังนี้

ถ้ามีภาษีที่ต้องชำระจำนวนตั้งแต่ 3,000 บาทขึ้นไป ทั้งภาษีครึ่งปีและภาษีสิ้นปี ผู้เสียภาษีมีสิทธิ ขอผ่อนชำระภาษีได้เป็น 3 งวดเท่า ๆ กัน โดยไม่ต้องเสียเงินเพิ่มใด ๆ ผู้เสียภาษีอาจติดต่อขอผ่อนชำระได้ที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา โดยใช้แบบ บ.ช.35 จำนวน 1 ชุด 3 แผ่น ข้อความเหมือนกันดังนี้

งวดที่ 1 ชำระพร้อมกับยื่นแบบแสดงรายการ ภายในวันที่ 30 กันยายนหรือวันที่ 31 มีนาคม

งวดที่ 2 ชำระภายใน 1 เดือนนับแต่วันที่ต้องชำระงวดที่ 1

งวดที่ 3 ชำระภายใน 1 เดือนนับแต่วันที่ต้องชำระงวดที่ 2

ถ้าภาษีงวดใดงวดหนึ่งมิได้ชำระภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้เสียภาษีหมดสิทธิที่จะชำระภาษีเป็นรายงวด และต้องเสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษีงวดที่เหลือ

หมายเหตุ :ดูภาคผนวกเรื่อง มาตรการภาษีช่วงโควิด-19 : ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ความรับผิดชอบชำระภาษีเกินกำหนดหรือชำระไม่ถูกต้อง

ความรับผิดชอบชำระภาษีเกินกำหนดหรือชำระไม่ถูกต้อง หรือหลีกเลี่ยงการยื่นแบบฯ จะต้องเสียเงินเพิ่ม และเบี้ยปรับตามกฎหมายกำหนด และหากฝ่าฝืนไม่ยอมชำระ ก็ต้องรับโทษทางอาญาด้วยซึ่งมีบทลงโทษ ดังนี้

1. กรณีไม่ชำระภาษีภายในกำหนดเวลา จะต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือน (เศษของเดือนให้นับเป็น 1 เดือน) ของเงินภาษีที่ต้องชำระ นับแต่วันพ้นกำหนดเวลาการยื่นรายการจนถึงวันชำระภาษี
2. กรณีเจ้าพนักงานตรวจสอบออกหมายเรียก และปรากฏว่ามีได้ยื่นแบบแสดงรายการไว้หรือยื่นแบบแสดงรายการไว้แต่ชำระภาษีขาดหรือต่ำไป นอกจากจะต้องรับผิดชอบเงินเพิ่มแล้ว ยังจะต้องรับผิดชอบเสียเบี้ยปรับอีก 1 เท่าหรือ 2 เท่าของภาษีที่ต้องชำระแล้วแต่กรณี เงินเบี้ยปรับดังกล่าวอาจลดหรืองดได้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี
3. กรณีไม่ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.90, 91 หรือ 94 ภายในกำหนดเวลา ต้องระวางโทษปรับทางอาญาไม่เกิน 2,000 บาท
4. กรณีจงใจ แจ้งข้อความเท็จ หรือแสดงหลักฐานเท็จหรือฉ้อโกง เพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร มีโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนถึง 7 ปี และปรับตั้งแต่ 2,000 บาทถึง 200,000 บาท
5. กรณีเจตนาละเลยไม่ยื่นแบบแสดงรายการ เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร มีโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ

การกรอกแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การกรอกแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผู้เสียภาษีจะต้องเลือกแบบให้ถูกต้องและเหมาะสมกับประเภทของเงินได้ของตนและคู่สมรส (ถ้ามี) ในที่นี้แสดงเฉพาะ ภ.ง.ด.90 ภ.ง.ด.91และ ภ.ง.ด.94

เอกสารประกอบการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เอกสารประกอบการยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่

1. หนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย
2. ทะเบียนสมรส
3. เอกสารรับรองบุตร เช่น สูติบัตร หนังสือรับรองบุตรบุญธรรม
4. หนังสือรับรองการชำระดอกเบี้ยเพื่อที่อยู่อาศัย
5. หนังสือรับรองการชำระค่าเบี้ยประกันชีวิตและค่าเบี้ยประกันสุขภาพ
6. หนังสือรับรองการหักลดหย่อน ค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดา มารดา หรือคนพิการหรือคนทุพพลภาพ
7. อื่น ๆ เช่น ใบกำกับภาษีแสดงการจ่ายค่าสินค้าและบริการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่

อธิบดีประกาศกำหนด

การยื่นแบบ ภ.ง.ด.90/91 ผ่านอินเทอร์เน็ต

ขั้นตอนการยื่นแบบฯ

1. เข้าเว็บไซต์ของกรมสรรพากรที่ <http://www.rd.go.th>
2. เลือกรายการบริการยื่นแบบผ่านอินเทอร์เน็ต / เลือกการยื่นแบบออนไลน์
3. เลือกรายการบริการยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 แล้วแต่กรณี
4. ถ้าเข้าสู่การใช้บริการครั้งแรก ให้เลือกการลงทะเบียนก่อน เมื่อลงทะเบียนเรียบร้อยแล้วระบบจะแสดงหมายเลขผู้ใช้และรหัสผ่านบนหน้าจอ
5. เข้าสู่ระบบโดยบันทึกหมายเลขผู้ใช้และรหัสผ่าน
6. ป้อนรายการข้อมูล ได้แก่ รายการเงินได้ ค่าลดหย่อน เงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีหัก ณ ที่จ่าย ฯลฯ แล้วคลิก “ตกลง” เพื่อยืนยันการยื่นแบบฯ
7. เมื่อได้ตรวจสอบรายการข้อมูลที่บันทึกและสั่งให้ระบบ “คำนวณภาษีแล้ว”

การขอคืนเงินภาษี

การขอคืนภาษีในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะการขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เฉพาะผู้ที่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 และ ภ.ง.ด.91

กรณีขอคืนภาษีที่ชำระไว้เกิน กรมสรรพากรจะคืนเงินภาษีโดยสองเป็นเช็คธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) พร้อมกับหนังสือแจ้งคืนเงินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ผู้ขอคืนตามที่อยู่ระบุในแบบฯ ทาง ไปรษณีย์ โดยผู้มีเงินได้ที่ได้รับคืนเงินภาษีสามารถเลือกให้ส่งเช็คคืนภาษีทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) ทั้งนี้กรมสรรพากร มีบริการเพื่อเป็นทางเลือกใหม่มาแนะนำให้กับผู้เสียภาษีที่เลือกยื่นแบบแสดงรายการภาษีทางอินเทอร์เน็ต www.rd.go.th หรือยื่นทาง Rd Smart Tax Application

การขอคืนเงินภาษี

สาเหตุการขอคืนภาษี

การขอคืนภาษีอาจเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น

1. ผู้มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายหักภาษีไว้สูงเกินไป เช่น นายจ้างหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายของลูกจ้างไว้สูงเกินไป ซึ่งอาจเกิดจากการให้ข้อมูลของผู้มีเงินได้ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน
2. คำนวณรายการลดหย่อนไม่ครบหรือผิดพลาด
3. คำนวณเงินได้ที่ได้รับยกเว้นไม่ครบหรือผิดพลาด
4. คำนวณภาษีผิดพลาด เช่น อาจใช้อัตราภาษีไม่ถูกต้อง หรือบันทึกจำนวนเงินผิดพลาด

การขอคืนเงินภาษี

วิธีปฏิบัติเมื่อต้องการขอคืนภาษี

ให้ผู้มีเงินได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ใหม่ (เฉพาะกรณีที่มีได้กรอกคำร้องขอคืนเงินภาษี
ในแบบแสดงรายการ)

การติดตามการขอคืนภาษี

ในการขอคืนภาษีผู้มีเงินได้สามารถตรวจสอบหรือสอบถามข้อมูลหรือข้อสงสัยได้ดังนี้

1. ทางเว็บไซต์กรมสรรพากร

1.1 เข้าเว็บไซต์กรมสรรพากร <http://www.rd.go.th> เลือกบริการสอบถามการคืนภาษี

1.2 กรอกข้อมูลลงในช่องที่กำหนด หรือ

2. ทางศูนย์บริการข้อมูลสรรพากร (RD Call Center) : 1161

3. ทางสำนักงานสรรพากรพื้นที่ตามภูมิลำเนาที่ปรากฏตามการยื่นแบบฯ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายและการบันทึก บัญชีภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

สาระสำคัญ

การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายเป็นวิธีการเสียภาษีเงินได้วิธีหนึ่งของผู้มีเงินได้ โดยกฎหมายกำหนดให้ผู้จ่ายเงินได้ในบางกรณีทำหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด และนำเงินภาษีส่งให้กรมสรรพากร เงินภาษีที่น่าส่งดังกล่าวถือเป็นเครดิตภาษีของผู้มีเงินได้ เมื่อยื่นแบบแสดงรายการประจำปีสามารถนำไปเครดิตภาษีได้

ความหมายของภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (Withholding Tax) หมายถึง ภาษีที่ผู้จ่ายเงินมีหน้าที่หักภาษีเงินได้ไว้จากผู้มีเงินได้ ทุกครั้งที่มีการจ่ายเงินได้ และนำส่งกรมสรรพากรภายในกำหนดเวลา ภาษีเงินได้ที่หักไว้ถือเป็นเครดิตภาษีของผู้มีเงินได้ เมื่อผู้มีเงินได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีประจำปี สามารถนำภาษีที่ถูกหักไว้ไปเครดิตภาษีได้ ซึ่งมีผลให้ไม่ต้องเสียภาษี หรือเสียเพิ่มเติมอีกเล็กน้อยหรือในบางกรณีผู้มีเงินได้อาจได้คืนภาษี

วัตถุประสงค์ในการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

วัตถุประสงค์ในการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย มีดังนี้

1. เพื่อบรรเทาภาระภาษีแก่ผู้มีเงินได้ ที่ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ในคราวเดียวกันเป็นจำนวนมาก
2. เพื่อให้รัฐบาลมีรายได้เข้าคลังอย่างสม่ำเสมอ
3. เพื่อลดการหลีกเลี่ยงภาษี
4. เพื่อลดภาระหน้าที่ในการตรวจสอบภาษีหรือติดตามจัดเก็บภาษีในภายหลัง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ได้แก่

1. กฎกระทรวง ฉบับที่ 144 (พ.ศ. 2522) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยภาษีเงินได้
2. กฎกระทรวง ฉบับที่ 229 (พ.ศ. 2544) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยภาษีเงินได้
3. กฎกระทรวง ฉบับที่ 234 (พ.ศ. 2544) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยภาษีเงินได้
4. คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 4/2528 เรื่อง สั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่ง

ประมวลรัษฎากร มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

5. คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 101/2544 เรื่อง สั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

6. คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 105/2545 เรื่อง กำหนดสถานที่รับแบบแสดงรายการและรับชำระเงินภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร

7. คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 106/2545 เรื่อง สั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ได้แก่

8. คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 111/2545 เรื่อง สั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

9. ตารางแสดงการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 4/2528 แก้ไขโดยคำสั่งกรมสรรพากรที่ 101/2544

10. คำชี้แจงกรมสรรพากร เรื่อง การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ท.ป. 101/2544 เรื่อง สั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ลงวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2544

11. คำชี้แจงกรมสรรพากร เรื่อง การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ท.ป. 101/2544 เรื่อง สั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ลงวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ได้แก่

12. คำชี้แจงกรมสรรพากร เรื่อง การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ท.ป. 101/2544 เรื่อง สั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ลงวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

13. คำชี้แจงกรมสรรพากร เรื่อง การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.101/2544

เรื่อง สั่งให้ผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ลงวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544

14. ประกาศอธิบดี เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 62) เรื่อง กำหนดแบบหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย

ผู้มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

ผู้มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ได้แก่ บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่มีใช่นิติบุคคล ผู้จ่ายเงินได้ให้แก่ผู้รับเงิน

ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ตามแบบ ภ.ง.ด.3 จะหมายถึง ผู้จ่ายเงินได้ให้แก่ผู้รับ ซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ตามแบบ ภ.ง.ด.53 จะหมายถึง ผู้จ่ายเงินได้ให้แก่ผู้รับ ซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

ผู้มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ได้แก่ บุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม หรือคณะบุคคล ที่จ่ายเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40 (1) (2) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก่ เงินได้ตามประเภทต่อไปนี้ รวมตลอดถึงเงินภาษีอากรของเงินได้ดังกล่าวที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้ยื่นออกแทนให้ไม่ว่าในทอดใด

ความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

1. ถ้าผู้จ่ายเงินซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายมิได้หักและนำเงินส่งหรือได้หักและนำเงินส่งแล้ว แต่ไม่ครบจำนวนที่ถูกต้อง ผู้จ่ายเงินต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้มีเงินได้ในกรณีเสียภาษีที่ต้องชำระตามจำนวนเงินภาษีที่มีได้หักและนำส่งหรือตามจำนวนที่ขาดไป แล้วแต่กรณีในกรณีที่ผู้จ่ายเงินได้หักภาษีไว้แล้ว ให้ผู้มีเงินได้ซึ่งต้องเสียภาษีพ้นความรับผิดชอบที่จะชำระเงินภาษีเท่าจำนวนที่ผู้จ่ายเงินได้หักไว้ และให้ผู้จ่ายเงินรับผิดชอบชำระเงินภาษีจำนวนนั้นแต่ฝ่ายเดียว (มาตรา 54 แห่งประมวลรัษฎากร)
2. ถ้าผู้จ่ายเงินซึ่งมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ไม่นำเงินภาษีที่ตนมีหน้าที่หักไปนำส่งภายในกำหนดเวลา จะต้องรับผิดชอบเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องเสียหรือนำส่งโดยไม่รวมเบี้ยปรับ ทั้งนี้ ให้คำนวณเงินเพิ่มเป็นรายเดือน (เศษของเดือนให้นับเป็น 1 เดือน) นับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นแบบฯ จนถึงวันยื่นแบบฯ และนำส่งภาษี (มาตรา 27 แห่งประมวลรัษฎากร)
3. ผู้ใดเจตนาละเลยไม่ยื่นรายการที่ต้องยื่นเพื่อหลีกเลี่ยง หรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา 37 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร)

การคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

1. ตามมาตรา 50 แห่งประมวลรัษฎากร
2. ตามมาตรา 3 เตรส แห่งประมวลรัษฎากร

สรุปขั้นตอนในการคำนวณภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย

1. ให้คำนวณหาจำนวนเงินได้พึงประเมินเสมือนหนึ่งว่าได้จ่ายทั้งปี โดยให้นำเงินได้พึงประเมินที่จ่ายแต่ละคราวคูณด้วยจำนวนคราวที่จะต้องจ่าย (ต่อปี)
2. หัก ค่าใช้จ่าย
3. เหลือเป็นเงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย
4. หักค่าลดหย่อนและรายการยกเว้น
5. เหลือเป็นเงินได้สุทธิ
6. คำนวณภาษีเงินได้ตามอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
7. หาดด้วยจำนวนคราวที่ต้องจ่ายต่อปี (ถ้าหารไม่ลงตัวเหลือเศษเท่าใด ให้เพิ่มเงินเท่าจำนวนที่เหลือเศษนั้นรวมเข้ากับเงินภาษีที่จะต้องหักไว้ครั้งสุดท้ายในปีนั้น เพื่อให้ยอดเงินภาษีที่หักรวมทั้งปีเท่ากับจำนวนภาษีที่ต้องเสียทั้งปี)

การใช้โปรแกรมคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

ในการคำนวณภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย ผู้คำนวณสามารถเลือกใช้โปรแกรมคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ที่กรมสรรพากรเตรียมไว้ให้ โดย

1. เข้าไปที่ <http://www.rd.go.th> เลือก ความรู้เรื่องภาษี เลือก ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย
2. เลือกโปรแกรมคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย
3. ทำตามคำแนะนำบนหน้าจอ

แบบแสดงรายการและแบบคำร้อง/ คำขอเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

แบบแสดงรายการเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายบางส่วน

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อเต็ม
1	ภ.ง.ด.1	แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 52 และมาตรา 59 กรณีหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา 50 (1) สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) (2) แห่งประมวลรัษฎากร
2	ใบแนบ ภ.ง.ด.1	ใบแนบ ภ.ง.ด.1
3	ภ.ง.ด.1 ก	แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 58 (2) กรณีหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา 50 (1) สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) (2) แห่งประมวลรัษฎากร
4	ใบแนบ ภ.ง.ด.1 ก	ใบแนบ ภ.ง.ด.1 ก
5	ภ.ง.ด.1 ก พิเศษ	แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 58 (1) กรณีหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา 50 (1) สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) (2) แห่งประมวลรัษฎากร กรณีมีการตั้งฎีกาเบิกเงินเฉพาะข้าราชการและลูกจ้างของส่วนราชการ
6	ใบแนบ ภ.ง.ด.1 ก พิเศษ	ใบแนบ ภ.ง.ด.1 ก พิเศษ

แบบแสดงรายการและแบบคำร้อง/ คำขอเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

แบบแสดงรายการเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายบางส่วน

7	ภ.ง.ด.2	แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 52 และมาตรา 59 กรณีหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา 50 (2) สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (3) (4) แห่งประมวลรัษฎากร
8	ใบแนบ ภ.ง.ด.2	ใบแนบ ภ.ง.ด.2
9	ภ.ง.ด.3	แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 52 และมาตรา 59 กรณีหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา 50 (3) (4) (5) สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5) (6) (7) (8) และการเสียภาษีตามมาตรา 48 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร
10	ใบแนบ ภ.ง.ด.3	-

แบบแสดงรายการและแบบคำร้อง/ คำขอเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

แบบแสดงรายการเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายบางส่วน

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อเต็ม
11	ภ.ง.ด.3 ก	แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 58 (1) กรณีหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา 50 (2) และสำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5) (6) (7) (8) แห่งประมวลรัษฎากร
12	ใบแนบ ภ.ง.ด.3 ก	-
13	ภ.ง.ด.53	แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 3 เตรีส และมาตรา 69 ทวิ และการเสียภาษีตามมาตรา 65 จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร
14	ใบแนบ ภ.ง.ด. 53	-
15	ภ.ง.ด.3 ก	แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 58 (1) กรณีหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา 50 (2) และสำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5)(6) (7) (8) แห่งประมวลรัษฎากร
16	ใบแนบ ภ.ง.ด.3 ก	-
17	ภ.ง.ด.53	แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 3 เตรีส และมาตรา 69 ทวิ และการเสียภาษีตามมาตรา 65 จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร

แบบแสดงรายการและแบบคำร้อง/
คำขอเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

18	ใบแนบ ภ.ง.ด.53	-
19	หนังสือรับรอง	หนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย
20	ล.ย.01	แบบแจ้งรายการเพื่อการหักลดหย่อน
21	ภ.ง.ด.53	แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 3 เตรส และมาตรา 69 ทวิ และการเสียภาษีตามมาตรา 65 จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร

กำหนดเวลาและสถานที่ยื่นแบบ

ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายต้องยื่นแบบฯ พร้อมนำเงินภาษีส่งต่อเจ้าพนักงาน ภายใน 7 วัน นับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่จ่ายเงิน ไม่ว่าจะหักภาษีไว้หรือไม่ก็ตาม ณ สถานที่ดังต่อไปนี้

1. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา ในท้องที่ที่ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายมีสำนักงานตั้งอยู่ซึ่งได้มีการจ่ายเงิน
2. ธนาคารพาณิชย์ไทย
 - 2.1 ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่น ณ ธนาคารพาณิชย์ไทยและสาขาในเขตกรุงเทพมหานครที่กรมสรรพากรกำหนดให้เป็นสถานที่ยื่นแบบฯ และนำส่งภาษี
 - 2.2 ในจังหวัดอื่น ให้ยื่น ณ สำนักงานสาขาทุกสาขาของธนาคารพาณิชย์ไทยตาม (2.1) โดยผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย จะต้องยื่นแบบและนำส่งภาษีผ่านธนาคารในเขตอำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่ที่ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายได้มีการจ่ายเงิน

การบันทึกบัญชีภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายที่จะบันทึกบัญชีในที่นี้เป็นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายเฉพาะเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) และ (2) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

วันที่จ่ายเงิน เช่น จ่ายค่าแรง/เงินเดือน

เดบิต ค่าแรง/เงินเดือน

XX

เครดิต ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

XX

วันที่นำส่งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย

เดบิต ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

XX

เครดิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร

XX